

چەند راستىيەكى مېژوويى لە چوارەمىن كۆنفرانسى فیدراسیۆنى ریکخراوه قوتابى و خویندەکارەکان لەمەر ھەلبژاردنى نویسنەرایەتى قوتابیان

ھەزار ھاكو * :

سالانە ریکخراوهکانى قوتابیان لە کەش و دۆخىكى نازاد و ديموکراسيانەدا و لە كۆنفرانسىيک و بەبەشدارى سكرتيرى دوو ئەندامى سكرتارىيەتى ھەر ریکخراويكى ئامادەبوو لە كۆنفرانسدا، دواى چوار دانىشتنى بەدواى يەكدا لە ماوەى دوو رۆژ گفتوگوئەكى تيروتەسەل دەكرى لەسەر ديارى كردنى برگەکانى پرۆژەيەكى ھەمە لایەنە كە لەدوارجادا دەبیتە بنەمايەك بۆ ئەنجامدانى ھەلبژاردنەکانى نوینەرایەتى لەناوەندەکانى خويندنەدا. گرنكى ئەو كۆنفرانسە لەویدا خۆى دەنوینى كە ھەمووان بى پىچ و پەنا راي خويان لەسەر ھەلبژاردن و كەموكورتىيەکانى و دانانى رېوشوئىيى گونجاو بۆ دووبارە نەبوونەوھيان و وەستان لەسەر خالە بە ھېزەكان و پتەوترکردنەيان. لە ھەمان كاتدا ھەمووان بەلېك تىگەيشان و دەربىنى تىيىنيەكان و بە دەنگى زۆرىنەيان يەك يەكى خالەكانى پرۆژەكە دەنەخشىن. كە ئەمەش يەكئىكە لەو خالە بەھيزانەى كە ديموکراسىيەتى پرۆسەكە مسۆگەر دەكات، بەوھى ریکخراوهكان بە ئىرادەى خويان شىوازو رىگاكارى ھەلبژاردنەكان ديارى دەكەن بەبى ئەوھى لە دەرەوھى خويانەو بەسەرياندا بسەپىندىن. ھەر بە پىچى ئەو پرۆژەيە، ریکخراوهكان خويان راستەوخۆ لەگەڵ دادوەرە بەرپزەكان لە لىژنەكانى سەرپەرشتى ھەلبژاردن دا نوینەريان دەبیت و چاودىرى سندوقەکانى دەنگدان دەكەن و رايان وەرەگىرى لەسەر چارەسەرکردنى ھەر گرفتىك بىتە بەردەم بەرپزەوھى پرۆسەكە.

ئەم سالیيش لەگەڵ رەچاوكردنى ئەو پىشھاتە گرنگانەى لە كوردستان و عىراق بە گشتى ھاتوونەتە پىش ھەر لە رزگاربوونى تەواوى ناوچەکانى ھەرىمى كوردستان تا بە بەرەوپىش چوونى پرۆسەى ئاشتى لە كوردستان رادەگات، ریکخراوهكان لە كەركوكى دلى كوردستان كۆنفرانسى چوارەمى ھەلبژاردنەيان لە رۆژانى (۲۲-۲۳/۱۱/۲۰۰۳) گرى دا، لەگەڵ ئەوھى كۆنفرانس توانى پرۆژەى ھەلبژاردن ديارى بكات و راسپاردەكانىش پىارى لەسەر بدرى، بەلام ئەوھى كە بوو بەگرى كۆتيرەى كۆنفرانس و كارەكانى راگرت جىوازى بىرورا بوو لەسەر چۆنەتى ئەنجامدانى ھەلبژاردن لە شارى كەركوكى زامدار، بۆ مېژوو بەندە وەك ئەندامى لىژنەى ئامادەكارى كۆنفرانس و نوینەرى يەكئىتى قوتابیان لە تەواوى كۆبوونەوھەكانى خۆ ئامادەكردن بۆ سازدانى زەمىنەيەكى لەبار بۆ ئەوھى ھەلبژاردن لەتەواوى ناوچەكانى ھەرىمى كوردستاندا، بەناوچە تازە نازادكراوھەكانىشەو ئەنجام بدرىت و ھەلبژاردنىش سەرتاسەرى بىت و بوار بدرى ریکخراوهكان لە ھەموو ناوەندەكانى خويندن چالاكى بنوین و بەشدارىيەكى كارىگەر لە ھەلبژاردنەكاندا بكەن، بە پىويستى دەزانم راستىيەكان وەكو خويان ئاشكرا بكەم و، چىتر شتەكان لە چوارچىوھى ھۆلە داخراوھەكانى كۆبوونەوھەكان نەمىننەوھو ئەو خەلگەى باس لە چارەنووسى دەكرى نەزانى نوینەرهەكانى چۆن بىر دەكەنەوھو بەكامە رىگا بەرگرى لەماف و داخووزىيەكانىيان دەكەن و بەرەو كام ئاقار ئاراستەيان دەكەن بۆيە دەبى ھەول بدرى بۆ چاوكۆى كردنەوھى جەماوەر و تا جەماوەر خۆى رەقىب و چاودىر بىت لەسەر بىرو ئاكارى نوینەرهەكانى و ھەر كەس و تاقمىك بىھوئى ھىلى بەرژەوھەندىيە بالاكانى بىھزىنى لىتى بىتە وەلام و رىگەى پى بگرى.

من دلىيام ئەگەر پارسال كە ئىمە پىشنيارمان كرد كۆنفرانس لە ھۆلېكى كراوھ بىھستى و لەبەر چاوى كامىراكانى تەلەفزیۆن راکانى خۆمان دەربرىن قوتابیان قەبوليان نەدەكرد ھەلبژاردن دوو دەقەرى بكرى و سەرتاسەرى نەبىت، ئەو ریکخراوھەش كە بەبى بىانوو خۆى لە ھەلبژاردنى سەرتاسەرى دزىوھو تەگەرى بۆ دروست كرد جورئەتى نەدەكرد بلى (ئەگەر ئامادەن ھەلبژاردن بە دوو دەقەرى بكرى ئەوھە فەرموون كۆنفرانسى ھەلبژاردن بىھستن دەنا ئىمە لە سلىمانى كۆنفرانسى خۆمان دەبەستىن و ھەلبژاردنىش بەرپزە دەبىن و لەسەر ریکخراوھەكانى ھەولېرىش ناوھستىن)، ئىمەش ناچار نەدەبووین تەنيا لە پىناو مانەوھى ئەو ئەلقە پەيوەندىيە كە لە بەستنى كۆنفرانس و ئەنجامدانى ھەلبژاردن لەيەك رۆژ و بەيەك شىواز لەسەرتاسەرى كوردستان واز لە داخووزى خۆمان و تەواوى قوتابیان بھىن بە ئەنجام نەدانى ھەلبژاردنىكى سەرتاسەرى تا ھەر ریکخراوھە دەنگى لایەنگرەكانى خۆى لە تەواوى ناوەندەكانى خويندن لە ھەرىمى كوردستان بەدەست بھىن بۆيە تا ئىمە قوتابیان ئاگادار نەكەينەوھە لەوھى كە دەكرى و روودەدا، ئەوھە ریکخراويكى وەك (كۆمەلەى خويندكاران) ھەر ئاوا بى منەت دەبىت لە راي گشتى و دەرکردنى بەياننامە لەسەرى و ھەروا لە خۆدزىنەوھى لە ھەلبژاردنى سەرتاسەرى سل ناكاتەوھو گرفت بۆ سەرکەوتنى كوردو ریکخراوھە كوردستانىيەكان لە كەركوك و موسل و ناوچە تازە نازادكراوھەكاندا دروست دەكات.

ديارە بە گەواھى دانى خودى ریکخراوھەكان خويان يەكئىتى قوتابیان (ھەمىشە توانىوھەتى بەرپرسى يەكەم بىت لە پاراستنى يەك رىزى و كۆبوونەوھى ریکخراوھەكان لە دەورى يەكترى ریکخستنى كۆبوونەوھو چالاكىيە ھاوھەشەكانى

نیوان ریکخواه‌کان) له‌گه‌ل‌ئوه‌ی رۆلی زۆرمان هه‌بوو له‌سه‌رکه‌وتن و به‌رده‌وامی لیژنه‌ی بالای هاوکاری نیوان ریکخواه‌کان به‌هه‌مان شیوه‌هه‌ر به‌پیشنیازی ئیتمه‌و ماندوو‌بوونی چه‌ند ریکخواه‌ی‌کی د‌لسۆزی هاوکارمان پیکه‌وه‌ توانیمان فیدراسیۆنی ریکخواه‌کانی قوتابیان دروست بکه‌ین و یه‌که‌م کۆبوونه‌وه‌ی دروست بوونی له‌ ۲۰۰۳/۳/۵ به‌شداری (۱۸) ریکخواه‌به‌ستین. پاش دروست بوونی هه‌ندی ریکخواه‌که‌ له‌سه‌ره‌تا زۆر به‌گرانی هاتنه‌پیش پاشان له‌راگه‌یاندن و رۆژنامه‌کانیان خۆیان به‌پیشه‌نگی دروست بوونی فیدراسیۆنه‌که‌مان دایه‌ناسین، له‌به‌رامبه‌ردا ئیتمه‌ خۆمان له‌به‌ستنی کۆبوونه‌وه‌کانی بیده‌نگ کرد، نه‌توانرا کۆبوونه‌وه‌یه‌کی ریک‌بخریت تا جارێکی تر زانیمان به‌بێ ئیتمه‌ که‌س دروست نه‌بووه‌ئهو به‌رپرسیاریه‌تیه‌گه‌وره‌یه‌ له‌ئه‌ستۆ بگرێ و که‌سیش له‌خۆبیرا نابینی نامه‌ئاراسته‌ی ریکخواه‌کان بکات و به‌قه‌سه‌ی ئهو کۆبینه‌وه‌. بۆیه‌ دوا‌ی پینج مانگ له‌ (۳/۵) هوه‌ تا (۷/۳۰) چاوه‌روانی، بانگیشتی ریکخواه‌کامان کرد جارێکی تر له‌که‌رکوک کۆبینه‌وه‌وه‌ کۆبوونه‌وه‌ی فیدراسیۆن گری بده‌ین. به‌داخه‌وه‌ کۆمه‌له‌ی خۆبندکاران نه‌ک هه‌ر ئاماده‌ نه‌بوون ریکخواه‌کانی باره‌گای سکرته‌ریه‌تیان له‌ سلیمانیه‌ ئه‌وانیشیان بۆ کۆبوونه‌وه‌که‌ ناگادار نه‌کردبووه‌.

دوا‌ی ئه‌وه‌ی کۆبوونه‌وه‌که‌ دوا‌خرا بۆ (۸/۲) جارێکی تریش کۆمه‌له‌ی خۆبندکاران بێ هۆ ئاماده‌ نه‌بوون به‌لام سووربوونی ریکخواه‌کان له‌سه‌ر هه‌ماهه‌نگی و هاوکاری و کۆبوونه‌وه‌یان له‌ده‌وری یه‌که‌تر، کۆمه‌له‌ی خۆبندکارانی ناچار کرد به‌ره‌سمی داوا‌ی لیبورن بکه‌ن و به‌لێن بده‌ن که‌ ئه‌وانیش له‌مه‌ودوا هاوکاری سه‌رخستنی کاره‌کانی فیدراسیۆن بن ئه‌ویش له‌کۆبوونه‌وه‌یه‌ک دا که‌ له‌ (۸/۶) له‌ سکرته‌ریه‌تی کۆمه‌له‌ به‌سترا، و هه‌ر بۆ زانیاری قوتابییانی خۆشه‌ویستمان و بۆ رای گشتی تا ئیستا هه‌موو ئهو کۆبوونه‌وانه‌ی له‌ سلیمانی یان له‌ باره‌گای کۆمه‌له‌ کراون که‌ نووسینی کۆنووسی کۆبوونه‌وه‌کان له‌ئه‌ستۆی کۆمه‌له‌ بووه‌ نه‌یان نووسیه‌وه‌ چه‌ندین جاریش ره‌خه‌یان له‌سه‌ر ئه‌مه‌ ئاراسته‌ کراوه‌، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی قوتابییانی کوردستان به‌مه‌ نازانن ئه‌وانیش باکیان به‌ ره‌خه‌ی ریکخواه‌کان نه‌بووه‌.

وه‌ هه‌ر سه‌باره‌ت به‌ خۆ ئاماده‌کردن بۆ هه‌لبژاردنی ئهو ساڵ له‌ کۆبوونه‌وه‌ی رۆژی (۲۰۰۳/۸/۱۰)ی فیدراسیۆن بریار درا که‌ له‌ (۲۰۰۳/۹/۱۵) کۆبوونه‌وه‌ی فیدراسیۆن به‌ستری، دیسان کۆمه‌له‌ی خۆبندکاران خۆی له‌به‌ستنی ئهو کۆبوونه‌وه‌یه‌ دزه‌وه‌ چونکه‌ باسی هه‌لبژاردنی سه‌رتاسه‌ری تیدا ده‌کرا. تا ئیتمه‌ بانگیشتی ریکخواه‌کامان کرده‌وه‌ له‌ ۲۰۰۳/۱۰/۱ بۆ سه‌نته‌ری ئالو له‌وێ بریاردا (هه‌لبژاردن سه‌رتاسه‌ری بیت، وه‌ له‌ ناوچه‌ تازه‌ ئازادکراوه‌کانیش ئه‌نجام بدری و به‌بێ ئه‌نجامدانی پرۆسه‌که‌ له‌ ناوچه‌ تازه‌ ئازادکراوه‌کان له‌ ته‌واوی هه‌ریمی کوردستان پرۆسه‌که‌ راگیرێ تا زه‌مینه‌ خۆش ده‌کری له‌ته‌واوی ناوچه‌کانی هه‌ریمی کوردستان ئه‌نجام ده‌دری) که‌ ئه‌مه‌ش پیشنیاری یه‌کیتیه‌که‌مان بوو بۆ دوو مه‌به‌ست، یه‌که‌میان: به‌ستنه‌وه‌ی ناوچه‌ تازه‌ ئازادکراوه‌کانی کوردستان به‌ هه‌ریمی کوردستانه‌وه‌.

دووه‌میان: سه‌رکه‌وتنی ریکخواه‌کانی کوردستان له‌وه‌ هه‌لبژاردنانه‌ تا به‌ دنیای سه‌لمتیه‌ن که‌ دانیشتوانی ئهو شارانه‌ زۆریه‌ی کوردن و خه‌لکه‌که‌ی ده‌خوازن به‌ هه‌ریمی کوردستانه‌وه‌ گری بدرینه‌وه‌.

بۆ ئهو مه‌به‌سته‌ش دوو لیژنه‌ دروست کرا؛ لیژنه‌یه‌یه‌ک بۆ سه‌ردانی هه‌ردوو ئیداره‌ی هه‌ریم تا کارئاسانیمان بۆ بکه‌ن، لیژنه‌یه‌کیش بۆ سه‌ردانی ئیداره‌ی هه‌ردوو شاری که‌رکوک و موصل تا رازی بکرین پشتیوانی له‌ فیدراسیۆن بکه‌ن بۆ به‌رپوه‌چوونی پرۆسه‌ی هه‌لبژاردن له‌و شارانه‌وه‌ و ده‌وربه‌ریان، له‌وه‌ لیژنه‌یه‌ی که‌ ئیتمه‌ کراين به‌ به‌رپرس و سه‌رکه‌وتووانه‌ سه‌ردانه‌کامان ئه‌نجام دان بۆ لای پارێزگاری ئه‌نجومه‌نی تا راده‌یه‌کی باش سه‌رکه‌وتوو بووین و به‌لێنی پشتگیریمان وه‌رگرت. به‌هه‌مان شیوه‌ ژوانی ریکخواه‌کامان له‌گه‌ل حکومه‌تی هه‌ریم ئیداره‌ی هه‌ولێر ریک‌خست و به‌لێن و پشتیوانی حکومه‌تی هه‌ریمان له‌ وه‌زیری په‌روه‌رده‌ به‌ نوێنه‌رایه‌تی جه‌نابی سه‌رۆکی حکومه‌ت وه‌رگرت، که‌چی تا به‌ ئه‌م‌رۆه‌ راده‌گات کۆمه‌له‌ی خۆبندکاران دیداری ریکخواه‌کانیان له‌گه‌ل ئیداره‌ی سلیمانی ریک‌خستوه‌وه‌ دل‌ خۆش نه‌بوون به‌سه‌رکه‌وتنی کاری لیژنه‌کان. وه‌ بریار بوو کۆبوونه‌وه‌ی دیاری کردنی کات و شوینی به‌ستنی کۆنفرانس له‌ سلیمانی له‌ رۆژی ۲۰۰۳/۱۰/۲۰ به‌ستری، که‌چی کۆمه‌له‌ی خۆبندکاران به‌بێ هه‌یج بیانویه‌کی موقه‌ع کۆبوونه‌وه‌کانی دوا‌خست بۆ کاتیکی نادیارو ریکخواه‌کانیشیان لێ ناگادار نه‌کرده‌وه‌، دیسان خۆیان دزیوه‌وه‌ له‌ گفتوگۆکردن له‌سه‌ر به‌ستنی کۆنفرانسی هه‌لبژاردن. تا جارێکی تر دیسان خۆمان له‌ فیدراسیۆن و هه‌لبژاردن کرده‌وه‌ خاوه‌ن و بانگیشتی ریکخواه‌کامان کرد بۆ باره‌گای سکرته‌ریه‌تمان له‌ رۆژی ۲۰۰۳/۱۰/۳۰ و داوامان کرد چیت به‌ستنی کۆبوونه‌وه‌ی ئاماده‌کاری کۆنفرانسی هه‌لبژاردن دوا‌ نه‌خری، ئه‌وه‌ بوو بریار درا له‌ ۱۱/۶ کۆبوونه‌وه‌که‌ له‌ سلیمانی گری بدریت له‌ویش کۆمه‌له‌ی خۆبندکاران کۆبوونه‌وه‌که‌یان برد بۆ هۆلی باره‌گایه‌کی حزبی وه‌ک باره‌گای ریکخواه‌ دیموکراسیه‌کانی یه‌کیتی نیشتمانی تا ئه‌مه‌ ببیته‌ مایه‌ی گله‌یی ریکخواه‌کان و کۆبوونه‌وه‌که‌ نه‌به‌ستری، به‌لام دیسان دامان به‌ خۆمان دا گرت و نه‌مان هه‌شت ببیته‌ کیشه‌ له‌به‌رده‌م به‌ستنی کۆبوونه‌وه‌که‌، له‌ناو کۆبوونه‌وه‌که‌شدا به‌بێ ئه‌وه‌ی ریکخواه‌کان بوونی کۆمه‌له‌ له‌ناو لیژنه‌ی ئاماده‌کاری کۆنفرانس به‌ پتویست بزانی خۆیان سه‌پاندو گوتیان ده‌بێ ئیتمه‌ له‌ لیژنه‌ی ئاماده‌کاریدا دابنن و به‌ره‌له‌ستی بوونی یه‌کیتیه‌که‌مانیان ده‌کرد له‌ لیژنه‌ی ئاماده‌کاری، چونکه‌ دلنیا بوون له‌سه‌ر دل‌ گه‌رمی و هه‌ول و کۆششی ئیتمه‌ بۆ ئه‌نجامدانی هه‌لبژاردنی سه‌رتاسه‌ری به‌لام بۆیان نه‌چوووه‌ سه‌رو ریکخواه‌کان به‌رگریان له‌ بوونی نوێنه‌ری یه‌کیتی قوتابیان کرد له‌ لیژنه‌ی ئاماده‌کارو بوونی ئیتمه‌یان به‌مه‌رجی سه‌رکه‌وتنی کاره‌کانی

لیژنه‌ی ئاماده‌کاری کۆنفرانس دایه قه‌له‌م.

ئه‌وه بوو برباردرا کۆنفرانس له رۆژی ۱۱/۲۰ له که‌رکوکێ دلی کوردستان بیه‌ستری، وه له‌و ماوه‌یه‌ی تا کۆنفرانس‌ه‌که به‌سترا سێ کۆبوونه‌وه‌ی هاوبه‌ش له نێوان مه‌کته‌بی سکرته‌ریه‌تی یه‌کیته‌یه‌یه‌که‌مان و کۆمه‌له‌ی خۆیندکاران به‌سترا. له‌رۆژانی (۱۱/۵ و ۱۱/۱۷ و ۱۱/۱۹)، به‌رده‌وام هه‌ولێ رازی کردنی کۆمه‌له‌ی خۆیندکارانمان داوه تا بیانووه‌نگرن و به‌شداری کارا بکه‌ن له‌به‌ستنی کۆنفرانس‌ه‌که‌وه‌ ئه‌نجامدانی هه‌لبژاردنه‌کان، هه‌ر جاره‌و بیانووه‌یه‌کیان پێ ده‌گرتین وه‌ک (جاریک بیانویان ئه‌وه‌بوو که ده‌بێ له ئاماده‌یه‌یه‌کانی ناو موسل، هه‌لبژاردن بکری دهنابه‌ ته‌نیا رازی نابن له‌زانکۆی موسل ئه‌نجام بدریت، جاریکی تر رازی نه‌بوون هه‌لبژاردن له که‌رکوک بکری به‌و بیانووه‌یه‌ی که ریک‌خراوه‌کانی کوردستان ئه‌نجامه‌کانیان خه‌راپ ده‌بێ و ده‌یدۆرین، به‌لام پێشنیاری ئیمه‌ بۆ سه‌رکه‌وتنی ریک‌خراوه‌کانی فیدراسیۆن له که‌رکوک ئه‌وه‌بوو که به‌یه‌ک لیست بچینه‌پیشبرکێ و هه‌موومان به‌یه‌ک ده‌ستکار بکه‌ین له که‌رکوک، جاریکی تریش به‌وه‌ده‌یان ترساندین که ئه‌وان به‌رپرسیاریه‌تی پاراستنی گیانی کادیانی یه‌کیته‌ی قوتابیان له ئه‌ستۆ ناگرن له سنووری ئیداره‌ی سلیمانی و پێشبینی له‌وه‌ش گه‌وره‌تر ده‌که‌ن که کادیری ئیمه‌ له هه‌وره‌مان ئاسایش بیگری و له چه‌مچه‌مال له قوتابخانه‌ ده‌ربکری و له خۆیندن دایبیرن، ئه‌مه‌ جگه‌ له‌وه‌ی بۆ ئاماده‌بوون له هه‌ریه‌ک له‌و کۆبوونه‌وانه‌ش به‌بێ هه‌یج بیانووه‌یه‌ک یه‌ک کاتژمێر دوا ده‌که‌وتن.

وه هه‌روه‌ها کۆبوونه‌وه‌ی ئاماده‌کاری کۆنفرانسیان له ۱۱/۱۸ دواخست بۆ ۱۱/۲۰ و کۆنفرانسیش له ۱۱/۲۰ بۆ ۲۲/۱۱ تا له‌رۆژی جه‌ژن نزیک بیه‌ته‌وه‌و نه‌توانی کاره‌کانی خۆی کۆتایی پێ به‌پێنێ که هه‌رواشیان لێ کرد، دهنه‌ تا ئیستاش هه‌یج ریک‌خراویک له هۆکاری ئه‌و دواکه‌وتنه‌ی نه‌زانی که راستیه‌که‌ی هه‌ر ئه‌وه‌بوو که باسم کرد دهنه‌ هه‌یج بیانووه‌یه‌کی تریان نه‌بوو. وه هه‌ر بۆ ده‌رخستنی مه‌به‌ستی خۆیان له که‌مه‌ته‌رخه‌می نواندن به‌رامبه‌ر به‌ راپه‌راندنی کاره‌کانی کۆنفرانس، نوێنه‌ری کۆمه‌له‌ له لیژنه‌ی ئاماده‌کاری کۆنفرانس یه‌ک کاتژمێر بێ هۆ دواکه‌وت بۆ به‌شداری کردنی له کۆبوونه‌وه‌ی (۱۱/۲۰)ی لیژنه‌که‌، ئه‌مه‌ش هه‌ر له‌پێناو ساردکردنه‌وه‌ی ریک‌خراوه‌کان له‌سه‌ر ئه‌نجامدانی هه‌لبژاردنیکی سه‌رتاسه‌ری.

ئه‌گه‌ر بیه‌ینه‌ سه‌ر باسی کۆنفرانس‌ه‌که‌ش ئه‌وه‌ به‌ دلنیا‌یه‌وه‌ ده‌توانم بلێم که‌ کۆنفرانس سه‌رکه‌وتوو بوو له‌دانانی پرۆژه‌یه‌کی گشتگیر و هه‌مه‌لایه‌نه‌ بۆ دیاریکردنی قوناغه‌کانی هه‌لبژاردن و رۆژانی هه‌لبژاردن و شیوازی هه‌لبژاردن و فه‌راهه‌م کردنی نازادی کاری ریک‌خراوه‌کان و پرۆپاگه‌نده‌ کردن و دروست کردنی لیژنه‌کانی بالای سه‌رپه‌رشتی هه‌لبژاردن و ریک‌که‌وتن له‌سه‌ر چه‌ند خالی گرنگ وه‌ک راسپاره‌ی کۆنفرانس. ئه‌وه‌ی که ماوه‌یه‌وه‌ بوو به‌گری کۆیره‌ی کۆنفرانس شیوازی هه‌لبژاردن بوو له که‌رکوک که دوو رای جیاواز هه‌بوون، رایه‌ک پێ و ابوو که هه‌موو ریک‌خراوه‌کانی کۆنفرانس به‌یه‌ک لیست له که‌رکوک بچنه‌پیشبرکێ له‌پێناو زامن بوونی سه‌رکه‌وتنیان ئه‌مه‌ش رای یه‌کیته‌یه‌یه‌که‌مان بوو، رای دووه‌میش که رای کۆمه‌له‌ی خۆیندکاران بوو پێیان و ابوو که ریک‌خراوه‌کانی فیدراسیۆن هه‌ر ناتوانن سه‌رکه‌وتوو بن بۆیه‌ با هه‌ر ریک‌خراوه‌وه‌ به‌ لیستی خۆی به‌جیا بچیه‌ته‌پیشبرکێ، دواي گه‌فتوگۆیه‌کی تیروته‌سه‌ل ئه‌و خاله‌ش وه‌ک چه‌ندین خالی دیکه‌ خرایه‌ ده‌نگدان و له ئه‌نجامدا رای یه‌که‌م (۱۰) ده‌دنگی له‌گه‌ڵ دا بوو به‌لام رای دووه‌م ته‌نیا (۲) دوو ده‌نگی له‌گه‌ڵ دا بوو، بۆیه‌ به‌ پێی ریک‌که‌وتنی پیشووی ریک‌خراوه‌کان رای یه‌که‌م که زۆرینه‌ی ده‌نگی له‌گه‌ڵ دا بوو، بووه‌ بریاری کۆنفرانس، که‌چی کۆمه‌له‌ی خۆیندکاران به‌ ده‌نگی به‌رز گوتیان ئیمه‌ پابه‌ند نابین به‌و بریاره‌وه‌ کۆنفرانسیش با کۆتایی به‌ کاره‌کانی به‌پێنێ و ئیمه‌ رۆژی دواي ته‌واو بوونی جه‌ژن وه‌لامی کۆتایی خۆمانتان پێ ده‌لێینه‌وه‌ ئه‌گه‌ر بێ وه‌لامیش بووین، ئه‌وه‌ مانای ئه‌وه‌یه‌ له‌گه‌ڵ ئه‌نجامدانی هه‌لبژاردن نین، ئیوه‌ش کۆبینه‌وه‌وه‌ به‌ ناوی فیدراسیۆن به‌یاننامه له‌سه‌ر کۆمه‌له‌ی خۆیندکاران ده‌ربکه‌ن. وه‌هه‌ر له کۆنفرانس‌ه‌که‌دا دوا قسه‌ی سکرته‌ری کۆمه‌له‌ی خۆیندکاران ئه‌وه‌بوو که بواری بیه‌رکردنه‌وه‌ی زیاتریان پێ بدری و ئه‌وان له رۆژی دواي ته‌واو بوونی جه‌ژنی ره‌مه‌زانی پیرۆزدا داوای دووباره‌ کۆبوونه‌وه‌ی ریک‌خراوه‌کان ده‌که‌ن. به‌لام ئه‌گه‌ر نه‌یان کرد به‌ واتا پابه‌ند نابن به‌ بریاره‌کانی کۆنفرانس و ریک‌خراوه‌کانیشیان بێ منه‌ت کرد له‌ ده‌رکردنی به‌یاننامه له‌سه‌ریان که سکرته‌ری یه‌کیته‌ی گشتی گوتی (هه‌ر ریک‌خراویک پابه‌ند نه‌بیت به‌ بریاره‌کانی کۆنفرانس ئه‌وه‌ فیدراسیۆن به‌یاننامه‌ی له‌سه‌ر ده‌رده‌کات). هه‌رچه‌نده‌ رۆژی پێنج شه‌مه‌ ۱۱/۲۷ رۆژی دواي ته‌واو بوونی جه‌ژنی سلیمانی بوو، به‌داخه‌وه‌ کۆمه‌له‌ی خۆیندکاران هه‌یج وه‌لامیکی ئه‌کتیشیان نه‌بوو، دواي یه‌ک هه‌فته‌ له‌ چاوه‌روانی و وه‌لامی کۆمه‌له‌ جاریکی تر له روانگه‌ی په‌رۆشیمان بۆ ئه‌نجام دانی پرۆسه‌ی هه‌لبژاردنی سه‌رتاسه‌ری بانگێشتی ریک‌خراوه‌کاغان کرده‌وه‌ بۆ سه‌نته‌ری ئالا له رۆژی ۲/۱۲/۲۰ و داوامان کرد لیژنه‌یه‌ک له نوێنه‌ری پێنج ریک‌خراو پێک به‌پێندری و سه‌ردانی باره‌گای کۆمه‌له‌ بکه‌ن، تا رازیان بکه‌ن پابه‌ندن به‌ بریاره‌کانی کۆنفرانس، ئه‌وه‌ بوو نوێنه‌ری ریک‌خراوه‌کانی (یه‌کگرتووی قوتابیان و یه‌کیته‌ی گشتی و هاوبه‌ندی قوتابیان و ریک‌خراوی رۆشنبیری قوتابیان) تورکمان و یه‌کیته‌ی خۆیندکارانی سۆسیالیست) له رۆژی ۱۲/۴ سه‌ردانی سکرته‌ریه‌تی کۆمه‌له‌یه‌ک کرد و له‌وئ سکرته‌ری کۆمه‌له‌ جاریکی تر دووپاتی ئه‌وه‌ی کرده‌وه‌ که ئه‌وان رازی نابن به‌ بریاری کۆنفرانس بۆ دابه‌زینی ریک‌خراوه‌کانی فیدراسیۆن له که‌رکوک به‌یه‌ک لیست، به‌لکو گوتیان ده‌بێ ریک‌خراوه‌کان هه‌ریه‌که‌یان به‌لیستی خۆیان به‌جیا بچنه‌پیشبرکێ و نه‌یان شارده‌وه‌ که ئه‌گه‌ر ریک‌خراوه‌

کوردستانییه کانیش له کهرکوک بیدۆرین گرنگ نیه به قهده ئه وهی به لای کۆمه له گرنکه به دهنکه کانیان له کهرکوک ههول
بدن به شیک له

ریژهی دۆرانیان له پارێزگاکانی ههولیر و دهۆک بۆ پرېکاته وه. ههروهها سکرتهیری کۆمه له به نوێنه رییکخواه کانی
گوتبوو (که باکورد له کهرکوک بدۆرئ تا بتوانئ بیر له راستکردنه وهی دۆخی خۆی بکا له کهرکوک) و پیتی وابوو کورد
تا نه دۆرئ مشۆری له وه زعی خۆ ناخوات ئه م قسانه ی سکرتهیری کۆمه له ش به وینه و دهنگ له بهرده ستمانه، ههروهها
کۆفرانس له کهرکوک بریاری دا که ئه گهر هاوپه یمانان رازیش نه بوون له ئاماده ییه کانی کهرکوک هه لێژاردن بکری ئه وا
با ته نیا له زانکۆ و په یمانگا کان بکری، له و سهر دانه ی رییکخواه کاندای کۆمه له له و بریاره ش په شیمان بیۆوه و
گوتبوویان (به بی ئاماده ییه کانی کهرکوک رازی نابین هه لێژاردن له سهرتاسه ری کوردستان بکری) که دیاره ئه مه ش
بیانویه کی نوئی تره بۆ ئه نجام نه دانی هه لێژاردنی سهرتاسه ری ههر له و کۆبوونه وه یه ی (۱۲/۲) دا بریاریان داوه
رییکخواه کان له ۱۲/۱۱ جاریکی تر کۆبینه وه بۆ گفتوگۆ کردن له سهر ئه و خال و بریارانه ی کۆمه له په ندیان نابیت تا
رییکخواه کان له گه ل و بیست و ئاره زووی کۆمه له دا خۆیان بگۆنجین دهن دهنه به ربه ست له بهرده م هه لێژاردن، دیاره
کۆمه له ی خۆیندکاران له هه موو که س باشتر ده زانی که رییکخواه کان بریاریان داوه هه لێژاردنه کان له ۱۲/۲۰ ده ست
پتی بکات له (۱۲/۱۱) ش کۆبوونه وه بیت، ئه وه لیژنه ی بالای سهر په رشتی هه لێژاردن له ماوه ی هه شت رۆژدا ناتواند ری
له پینچ پارێزگا دروست بکری و ئه ویش کاره کانی خۆی به رتیه بیات له دروست کردنی لیژنه فه رعیه کان و دا بین کردنی
پیدا و بیستیه کانی هه لێژاردن و زه مینه سازکردن بۆ رییکخواه کان تا پر و پا گهنده بۆ لیسته کانیان بکه ن خۆ ئه گهر بیر له
دوا خستنی هه لێژاردنه کانیش بکری ئه مه ش هه له یه کی تره چونکه تاقی کردنه وه کانی نیوه ی سال نزیک دهنه وه و، ده وام
له ناوه ندانه کانی خۆیندن کز ده بیت و هه لێژاردن مانای راسته قینه ی خۆی نا به خشی و ئامانجه کانی خۆی ناپیتی.

دوای ئه وهی که دو کۆبوونه وهی ته وا کردنی کاره کانی کۆفرانس له ۲۰۰۳/۱۲/۱۱ له هۆلی دم دم له هه ولیر
به ستر، جاریکی تر نوێنه ری کۆمه له داوای کرد که هه لێژاردنه کان له کهرکوک به لیستی جیا جیای رییکخواه کان ئه نجام
بدری سهر په رای ئه وهی که دیسان زۆربه ی زۆری رییکخواه کان بۆ خاتری کوردو بر دنه وهی رییکخواه کانی کوردستان
کۆمه له رازی بن به لیستی فیدراسیۆن ل کهرکوک، به لām ئه مجاره یان قسه ی کۆمه له ی خۆیندکاران دوو گۆرانیان
به سهر دا ها تبوو، یه که میان ها تبوونه سهر رای یه کیتی هه که مان بۆ به شداری پتی نه کردنی ئاماده ییه کانی گهره که کانی
ده هه زاری که عه ره بی ها ور دن بۆ کهرکوک له هه لێژاردنه کان، دوو میان گرتنه به ری هه موو ریگا دیوکراتیه کان له پیناو
ئه نجام دانی هه لێژاردنی له کهرکوک و دوو رختنه وهی ده هه زاریه کان له هه لێژاردن، به لām جیا وازی رای یه کیتی قوتابیان
کۆمه له ی خۆیندکاران له وه دا بوو، ئیمه له یه کیتی قوتابیان داوامان کرد ئه گهر فیدراسیۆن بۆ به شدار نه کردنی
ده هه زاری سهر که وتوو نه بوو، ئه وا مه رج نیه له ئاماده ییه کان بکری با ته نیا له زانکۆ په یمانگا کانی کهرکوک هه لێژاردن
ئه نجام بدریت، به لām کۆمه له که رای هاوپه یمانانیا ن ده زانی له دانیشتنیان له گه لیان له رۆژی ۱۲/۴ که ئه وان رازی
نین ئه گهر له ئاماده ییه کان هه لێژاردن بکری، ده بی له ده هه زاریش بکری، بۆیه هه ولیان ده دا ئه و خال بکه نه کیشه و
مه رج بۆ نه کردنی هه لێژاردن.

ئیمه له روانگه ی هه ست کردمان به به رپر سیاریه تی ئه نجامدانی هه لێژاردنه کان و بۆ ئه وهی بیانوو به ده ستی هیچ
که سه یکه وه نه مینی خۆی پتی له هه لێژاردنه کان بدزیته وه بریارمان دا به هه موو بریارو راکانی کۆمه له و رییکخواه
هاوپه یمانه کا ئمان له فیدراسیۆن رازی ده بین ته نیا به و مه رجه ی که هه لێژاردنه کان بکری و تکامان کرد که هیچ بیانویه ک
نه کریته مه رج بۆ نه کردنی هه لێژاردن، هه موو هه وله کا ئمان له پیناو ئه نجامدانی پرۆسه که بیت له سهرتاسه ری هه ریمی
کوردستان و به ناوچه تازه ئازاد کراوه کانه وه، به تایبه ت دوای ئه وهی دلنیا بین هاوپه یمانان و ئیداره ی هه ردوو شاری
کهرکوک و مو سل پشتیوانی پرۆژه ی فیدراسیۆن ده کن، ماوه ته وه خۆمان له خه می سهر که وتنی پرۆسه که و میلیله ته که مان
و رییکخواه کانی فیدراسیۆن بین و هه موو هه نگا وه کا ئمان له و پینا وه دا بیت.

*** ئه ندامی مه کته بی سکر تاره تی (ی.ق.ک)**